

“Người Việt mình có rất nhiều món ăn, món nào kể ra cũng lạnh cả người nhưng khi ăn vào thì ngon tuyệt cú mèo.” Đó là lời mà ba tôi thường nói mỗi khi ba uống bia hoặc rượu với bạn nhậu.

Hồi nhỏ, tôi thường nghe ba kể cho nghe những món ăn sau khi ba trở ra tù và sống trên vùng kinh tế mới và ngay cả lúc trong thời gian “học tập cải tạo.” Những lần nghe ba kể tôi ớn óc, da gà nổi lên, vậy mà tôi vẫn thích nghe ba kể. Chắc có lẽ những món ăn ấy bên Mỹ này hiếm thấy lắm. Món ăn ba kể, nào là dơi nướng sả ớt, chim quay, kỳ nhông thui, cháo cóc hành tiêu, lẩu lươn, lươn um, cá rô nấu canh chua lá đang, cá lóc nướng rạ, dế cơm bọc đậu phụng lăn bột, chả rắn ... thôi thôi đủ món ăn hết. Hể con gì có lưng quay lên trời hai chân xuống đất là ăn được ráo trọi. Nhưng đó là chuyện hồi tôi còn nhỏ kia, còn khi tôi lớn thì mới thấy tận mắt và ăn thử một vài món ăn mà ba kể. Món mà tôi nhớ rõ nhất và ám ảnh nhất là món chả rắn. Thôi thì để tôi kể cho bạn nghe vì sao tôi lại ám ảnh món chả rắn nhé.

Hè năm 1994, sau khi tôi thi tốt nghiệp trung học phổ thông xong, mẹ tôi cho tôi đi cùng dì ra địa chơi. Dì tôi lúc bấy giờ hùn hạp với một số bạn bè để mua đất hoang xây địa nuôi tôm ở tận Phú Hữu. Phú Hữu nằm trong tỉnh Khánh Hòa giữa thị trấn Ninh Hòa và Nha Trang. Vùng đất này xưa kia là đất hoang và do sự bồi đắp của nước thủy triều và cây mắm nên dần dần trở thành một rừng mắm tươi tốt. Sau khi mua mảnh

đất của nhà nước xong, dì tôi cho khởi công xây dựng địa nuôi tôm.

Sáng nào cũng vậy, sau khi ăn sáng xong, những người công thợ ra đắp địa cho đến khoảng trưa thì họ trở vô lều ăn cơm trưa và nghỉ ngơi cho đến xế thì họ ra làm việc tiếp tục. Dì tôi và một vài người bạn sáng đi chợ về nấu cơm cho công thợ ăn. Như mọi hôm, trưa hôm ấy, tôi theo dì ra địa để dì chuẩn bị bữa ăn cho công thợ. Còn tôi thì qua bên địa cạnh lều mà câu cá. Đang ngồi câu cá thì thấy mây chú làm công đi vào, họ choàng trên vai thật nhiều rắn. Những con rắn bị đứt đầu, đứt đuôi, có cả những con còn sống nữa. Tôi đang trơ mắt đứng nhìn thì Dương Tuấn, chồng dì, chợt hỏi:

– Tư à, rắn ở đâu mà nhiều vậy?

– Ở ngoài đất đó anh. Máy cày xúc lên tụi nó chạy ra đàn đàn như kiến. Con nào con nấy mập ú na ú nần nhìn mà đã con mắt. Kiểu này mình có rắn ăn dài dài rồi đó anh.

Chú Tư là dân địa phương, nên biết rành về những việc đào địa và nuôi tôm. Chú là em của Dương Hòa, bạn cùng kể vai với Dương Tuấn, và cũng là người hùn hạp cho công trình xây địa này, khi hai người còn theo đảng cộng sản lên rừng vượt núi. Một vài lần tôi vào nhà chú chơi. Chú thích tôi lắm, và thường chỉ cho tôi nhiều trò chơi thú vị như câu cá, bắn chim, đặt lờ ...

Nhìn những con rắn ngúc nga ngúc ngắc, tôi bỏ cần câu chạy vào xem Chú Tư và các chú khác làm thịt rắn. Họ lột da rắn rất tài. Chỉ cần một đường dao thôi là những con rắn được làm sạch sẽ từ đầu đến đuôi. Chú Tư nhìn tôi hỏi:

– Tí Út, mày muốn bắt cá không?

Ở nhà ngoại, tất cả năm anh em tôi đều gọi bằng “Tí” hết. Anh lớn tôi là Tí Đại, anh kế là Tí Lớn, Tí Nhỏ, Tí Tiểu, Tí ... Còn tôi út, dĩ nhiên gọi là Tí Út. Nghe Chú Tư hỏi, tôi không hiểu ý chú cho lắm, nhưng khi nghe đến hai chữ “bắt cá” là tôi đồng ý ngay và trả lời chú.

– Dạ, muốn lắm, chú chỉ cho Tí đi.

Không hiểu sao, chú thả tất cả phần đầu, da, và chót đuôi của rắn xuống địa kế bên rồi nói:

– Một đống nữa cá sẽ đi theo môi, mày chỉ cần cầm theo cây vọt là vớt mỗi tay đót.

Nghe theo lời chú, tôi chạy vào lều lấy ra cây vọt vớt cá. Quả nhiên sau năm phút có cả một đàn cá chạy theo

những miếng mỗi rần mà chú vừa thả xuống. Vớt cá một hồi, tôi đâm chán bỏ vào lều. Bước chân vào lều, tôi thấy Chú Tư và anh Tùng, con dì tôi, đang mổ bụng rần. Những con rần có chiếc bụng tròn trắng phau được mổ ra.

– Có trứng này Tùng ơi. Chị Hân ơi, lấy dùm em cái thau đi. Chú Tư vừa nói vừa kêu dì tôi mang cái thau ra hộ chú.

Dì tôi đem cái thau ra và đưa cho chú. Chú để thau xuống đất và móc một buồng trứng bỏ vào thau.

Cứ hết con này đến con khác chú mổ lia mổ lịa cho đến hết. Sau khi mổ xong, chú bỏ vào ấy tí tiêu, tí muối, tí hành, và đủ đồ gia vị khác. Xong rồi chú dùng đũa đánh lên như kiểu mình đánh hột vịt để chiên chả trứng vậy. Rồi chú đưa cho dì tôi. Còn phần thịt, chú chỉ mọi người bằm nát và làm chả kiểu như chả cá. Kề bào thịt, người bằm, người rút xương ... chóc chóc cả đồng

thịt rần giờ chỉ còn lại những bộ xương li ti. Với bàn tay khéo léo của dì và sự giúp đỡ của một số bạn, dì đã làm xong nhiều món ăn về rần. Nào là chả rần kho, chả rần chiên, rần xào, và chả trứng rần. Món nhìn hấp dẫn nhất là chả trứng rần. Nhìn những miếng chả trứng nửa hình tròn vàng vàng nho nhỏ, tôi thèm đến rờ dãi nhưng mà vẫn sợ không dám ăn. Thấy gần ba mươi cái miếng đang ăn cơm với thịt rần mà chẳng để ý đến những món cá, món thịt nào mà đáng lý ra họ phải ăn nếu không có món rần do Chú Tư và một số người làm công nghệ ra. Tôi chỉ ăn cơm với những món mà tôi thường ăn thôi. Thấy tôi ăn cơm với cá, Bèo, em con của dì tôi, hỏi:

– Sao anh Tí không ăn chả, chả mẹ làm ngon lắm.

– Tao ... sợ lắm.

Tôi ấp úng trả lời.

– Ăn chả mà cũng sợ. Dì Bằng làm chả bán bánh canh mỗi ngày bộ anh không ăn sao mà sợ?

– Mà có biết đó là chả gì không? Chả rần đó. Mẹ làm chả cá chứ đâu phải chả rần đâu.

– Rần có sao đâu, ngon hơn chả của Dì Bằng làm luôn đó. Vô ăn thử đi.

Nghe Bèo nói, tôi cũng muốn vào ăn thử lắm, nhưng hình ảnh của những con rần trong bọc ngúc nga ngúc

ngắc làm tôi ớn quá. Thấy tôi lưỡng lự, Bèo chêm vào một câu.

– Con trai gì mà hể mỗi chút mỗi sợ. Ăn chả rần mà cũng sợ.

Bèo biết, hể mỗi lần dụ tôi không được là nó dùng ngay cái chiêu, “con trai gì...” là tôi làm ngay. Cũng như cách đây một tháng nó dụ tôi trèo lên mái tôn nhà bếp hái trộm ổi nhà Bà Mười. Bị bà bắt gặp, tôi vội nhảy xuống làm trật cả chân. Hên cho tôi có ông ngoại làm thầy thuốc nên trong vòng mấy ngày là tôi khỏi ngay. Và lần này cũng vậy, tôi tính không ăn nhưng khi nghe nó

khích, tôi hùng hổ nói.
– Ai bảo mày tao sợ. Tao lấy ăn cho mày coi.

Nói rồi tôi chạy vào lều lấy ra một miếng đưa trước mặt nó rồi bỏ vào miệng cắn ăn ngon lành. Nó nói cũng đúng, chả rần ăn ngon thiệt. Không có mùi tanh tanh như chả cá mà ngược lại còn thơm hơn nhiều.

Tôi ăn một miếng rồi miếng nữa, miếng nữa ... Thấy tôi ăn nó nhìn tôi cười tùm-tùm, rồi nói tiếp:

– Anh Tí còn chưa ăn chả trứng. Ngon lắm. Chắc anh sợ nữa chứ gì?

– Ai nói mày tao sợ. Tao ăn cho mày coi nè.

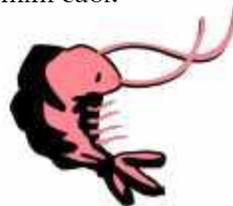
Như lần trước, tôi chạy vào lều gấp một miếng chả trứng rần ra ăn. Bỏ trong miệng nhai trông có vẻ ngon lành lắm. Tôi nhai và định thần nuốt xuống, nhưng chợt nghĩ lại những hình ảnh lúc-nhúc trong thau tôi ớn lạnh định bụng nhả ra. Hên cho tôi, lúc ấy có tiếng tôm búng mạnh, tôi nhìn thấy Bèo ngó về hướng ấy, tôi nhỏ phèo xuống đĩa miếng chả trứng rần. Nghe tôi phun phèo phèo, Bèo quay lại hỏi:

– Ồn hả?

Tôi làm tỉnh trả lời:

– Không dám ớn đâu tại cơm có sạn thôi.

Bèo nhìn tôi mỉm cười.

U-Thay
Richmond, VA

